DECIZII

DECIZIA (UE) 2020/1178 A COMISIEI

din 27 iulie 2020

privind dispozițiile naționale notificate de Regatul Danemarcei în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitoare la conținutul de cadmiu din îngrășăminte

[notificată cu numărul C(2020) 4988]

(Numai textul în limba daneză este autentic)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114 alineatul (6),

întrucât:

1. SITUAȚIA DE FAPT ȘI PROCEDURA

(1) La 27 ianuarie 2020, Regatul Danemarcei a notificat Comisiei, în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), intenția sa de a menține dispozițiile naționale referitoare la conținutul de cadmiu din îngrășăminte, de derogare de la Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]).

1.1. Legislația Uniunii

1.1.1. *Articolul 114 alineatele (4) și (6) din TFUE*

(2) Articolul 114 alineatele (4) și (6) din TFUE prevede:

„(4) În cazul în care, după adoptarea unei măsuri de armonizare de către Parlamentul European și Consiliu, de către Consiliu sau Comisie, un stat membru consideră necesară menținerea dispozițiilor naționale justificate de cerințele importante prevăzute la articolul 36 sau referitoare la protecția mediului ambiant ori a mediului de lucru, acesta adresează Comisiei o notificare, indicând motivele menținerii acestor dispoziții.

[…]

(6) În termen de șase luni de la notificările prevăzute la alineatele (4) […], Comisia aprobă sau respinge dispozițiile respective naționale, după ce a verificat dacă acestea constituie sau nu un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție disimulată în comerțul dintre statele membre și dacă acestea constituie sau nu un obstacol în funcționarea pieței interne.

În lipsa unei decizii a Comisiei adoptate în acest termen, dispozițiile de drept intern prevăzute la alineatele (4) […] se consideră aprobate.”

([1]) Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003 (JO L 170, 25.6.2019, p. 1).

1.2. **Norme de armonizare în domeniul produselor fertilizante**

1.2.1. *Regulamentul (CE) nr. 2003/2003*

(3) Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]) se aplică produselor care sunt introduse pe piață ca îngrășăminte și sunt marcate cu mențiunea „îngrășământ CE". Un îngrășământ care aparține unuia dintre tipurile de îngrășăminte menționate în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 și care îndeplinește condițiile prevăzute de respectivul regulament poate avea mențiunea „îngrășământ CE" și poate circula liber pe piața internă.

(4) Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 stabilește o listă exhaustivă a tipurilor de îngrășăminte care fac obiectul normelor de armonizare. Pentru fiecare tip de îngrășământ, există cerințe specifice referitoare, de exemplu, la conținutul de nutrienți, la solubilitățile nutrienților sau la metodele de prelucrare.

(5) Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 se aplică în principal îngrășămintelor anorganice. Unele dintre tipurile de îngrășăminte care intră sub incidența acestuia au un conținut de fosfor mai mare sau egal cu 5 % echivalent pentaoxid de fosfor (P_2O_5) în procente de masă.

(6) Articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 stabilește principiul liberei circulații a îngrășămintelor CE pe piața internă, precizând că statele membre nu pot să interzică, să limiteze sau să obstrucționeze, din motive legate de compoziție, identificare, etichetare sau ambalare sau de alte dispoziții din prezentul regulament, introducerea pe piață a îngrășămintelor CE care sunt conforme cu dispozițiile regulamentului respectiv.

(7) Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 nu stabilește valori-limită pentru contaminanții din îngrășămintele CE. Prin urmare, cu câteva excepții întemeiate pe deciziile Comisiei care aplică respectivele dispoziții ale TFUE ([3]), îngrășămintele CE cu un conținut de fosfor de cel puțin 5 % P_2O_5 circulă liber pe piața internă, indiferent de conținutul lor de cadmiu.

(8) Cu toate acestea, intenția Comisiei de a aborda chestiunea prezenței neintenționate a cadmiului în îngrășămintele minerale a fost deja anunțată în considerentul 15 din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003. Potrivit acestuia, „Există posibilitatea ca îngrășămintele să fie contaminate cu substanțe care pot prezenta riscuri pentru sănătatea oamenilor și sănătatea animală și pentru mediu. Ca urmare a avizului Comitetului științific pentru toxicitate, ecotoxicitate și mediu (CSTEM), Comisia intenționează să abordeze chestiunea prezenței neintenționate a cadmiului în îngrășămintele minerale și va elabora, dacă este cazul, o propunere de regulament pe care să o prezinte Parlamentului European și Consiliului. Dacă este cazul, se va efectua o revizuire similară pentru alți contaminanți."

1.2.2. *Regulamentul (UE) 2019/1009*

(9) Regulamentul (UE) 2019/1009 stabilește norme de armonizare pentru „produsele fertilizante UE". Acesta abrogă Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 de la 16 iulie 2022.

(10) Produsele fertilizante UE sunt produse fertilizante cărora li se aplică marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piața internă. Un produs fertilizant UE trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/1009 pentru categoria funcțională relevantă de produse („CFP") și categoria sau categoriile de materii componente și să fie etichetat în conformitate cu cerințele de etichetare prevăzute în acesta. Există șapte categorii funcționale de produse pentru produsele fertilizante UE, dintre care una se referă la îngrășăminte.

(11) Regulamentul (UE) 2019/1009 reglementează îngrășămintele anorganice într-un mod mai generic decât anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003, sub rezerva unor cerințe generale privind calitatea și siguranța acestora. În plus, Regulamentul (UE) 2019/1009 se aplică îngrășămintelor organice și organo-minerale care nu intră în domeniul de aplicare material al Regulamentului (CE) nr. 2003/2003.

([2]) Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 octombrie 2003 privind îngrășămintele (JO L 304, 21.11.2003, p. 1).

([3]) A se vedea Deciziile Comisiei din 3 ianuarie 2006: 2006/347/CE privind dispozițiile de drept intern notificate de Regatul Suediei în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, punctul 41 (JO L 129, 17.5.2006, p. 19), 2006/348/CE privind dispozițiile de drept intern notificate de Republica Finlanda în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, punctul 40 (JO L 129, 17.5.2006, p. 25) și 2006/349/CE privind dispozițiile de drept intern notificate de Republica Austria în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte (JO L 129, 17.5.2006, p. 31).

(12) Prin punctul 3 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(B) și punctul 2 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(C)(I) din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/1009, regulamentul respectiv introduce, la nivelul Uniunii, noțiunea de „îngrășăminte fosfatice" pentru îngrășămintele organo-minerale sau îngrășămintele anorganice cu macroelemente cu un conținut de fosfor de cel puțin 5 % echivalent P_2O_5 în procente de masă.

(13) Regulamentul stabilește, pentru prima dată la nivelul Uniunii, valori-limită pentru contaminanții din produsele fertilizante UE. În cazul îngrășămintelor fosfatice, valoarea-limită pentru cadmiu este de 60 mg/kg de P_2O_5. În cazul altor îngrășăminte, se aplică alte valori-limită care nu sunt exprimate în mg/kg de P_2O_5, ci în mg/kg de substanță uscată din întregul produs cu toate componentele sale.

(14) Principiul liberei circulații este consacrat la articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/1009, potrivit căruia statele membre nu împiedică, din motive referitoare la compoziție, etichetare sau alte aspecte menționate în regulamentul respectiv, punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE care sunt în conformitate cu regulamentul respectiv. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009, un stat membru care, la 14 iulie 2019, beneficiază de o derogare de la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 în ceea ce privește conținutul de cadmiu din îngrășăminte, acordată în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din TFUE, poate continua să aplice valorile-limită naționale pentru conținutul de cadmiu din îngrășămintele fosfatice până în momentul în care, pentru conținutul de cadmiu din îngrășămintele fosfatice devin aplicabile la nivelul Uniunii valori-limită armonizate mai mici sau egale cu valorile-limită aplicabile în statul membru respectiv la 14 iulie 2019.

(15) În plus, până la 16 iulie 2026, Comisia are obligația de a revizui valorile-limită pentru conținutul de cadmiu al îngrășămintelor fosfatice, pentru a evalua fezabilitatea reducerii acestor valori-limită la un nivel adecvat mai scăzut. Comisia trebuie să ia în considerare factorii de mediu, în special în contextul condițiilor de sol și de climă, factorii de sănătate, precum și factorii socioeconomici, inclusiv considerentele privind securitatea aprovizionării.

1.2.3. *Regim opțional*

(16) Piața UE pentru produsele fertilizante este doar parțial armonizată.

(17) Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 urmărește să asigure libera circulație pe piața internă a îngrășămintelor CE. Cu toate acestea, regulamentul menționat nu afectează așa-numitele „îngrășăminte naționale" introduse pe piața statelor membre în conformitate cu legislația națională. Producătorii pot alege să comercializeze îngrășămintele ca „îngrășăminte CE" sau ca „îngrășăminte naționale".

(18) Regulamentul (UE) 2019/1009 menține intact regimul opțional. Astfel, acesta asigură libera circulație pe piața internă a produselor fertilizante UE și continuă să permită introducerea pe piață a produselor fertilizante naționale. Alegerea rămâne la latitudinea producătorului.

(19) Pe baza Regulamentelor (CE) nr. 2003/2003 și (UE) 2019/1009, statele membre nu trebuie să împiedice punerea la dispoziție pe piață a îngrășămintelor CE și, respectiv, a produselor fertilizante UE conforme, din motive legate, printre altele, de conținutul de cadmiu.

(20) Cu toate acestea, statele membre pot menține sau introduce orice valori-limită considerate adecvate pentru contaminanții din produsele fertilizante naționale, care nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2019/1009. Fiecare stat membru este preocupat într-o măsură mai mare sau mai mică de amenințarea pe care o reprezintă acumularea de cadmiu asupra sustenabilității pe termen lung a producției vegetale. Majoritatea statelor membre au introdus deja norme care limitează conținutul de cadmiu în produsele fertilizante naționale, în scopul de a reduce emisiile de cadmiu în mediu și, prin urmare, expunerea oamenilor la cadmiu. Prezenta decizie nu se referă la acest tip de norme.

(21) Astfel, normele de armonizare ale Uniunii coexistă cu dispozițiile naționale aplicabile produselor fertilizante.

1.3. **Dispozițiile naționale notificate**

(22) Dispozițiile naționale notificate de Regatul Danemarcei (denumite în continuare „dispozițiile naționale notificate") sunt consacrate în Ordinul nr. 223 din 5 aprilie 1989 privind conținutul de cadmiu al îngrășămintelor care conțin fosfor (denumit în continuare „ordinul"), potrivit căruia valoarea-limită actuală se aplică începând din 1998.

(23) Ordinul reglementează vânzarea în scopul utilizării în Danemarca. Acesta stabilește o valoare-limită pentru conținutul de cadmiu al îngrășămintelor artificiale provenind din fosfat mineral și al căror conținut total de fosfor (P) este de cel puțin 1 % în procente de masă. Un conținut de fosfor (P) de 1 % din greutate este egal cu 2,3 % P_2O_5-echivalent în procente de masă. Valoarea-limită pentru conținutul de cadmiu al acestor îngrășăminte este de 110 mg Cd/kg de fosfor (P), ceea ce este echivalent cu 48 mg Cd/kg de P_2O_5. În ceea ce privește îngrășămintele altele decât cele artificiale provenind din fosfat mineral, al căror conținut total de fosfor este mai mare sau egal cu 2,3 % de echivalent P_2O_5, în procente de masă, ordinul nu precizează nicio limită pentru cadmiu.

(24) Regatul Danemarcei aplică valoarea-limită prevăzută în ordin atât îngrășămintelor naționale, cât și îngrășămintelor armonizate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2003/2003. Ordinul, care se aplică în Danemarca din 1989, nu a fost notificat Comisiei de către Regatul Danemarcei în temeiul articolului 114 din TFUE sau al dispozițiilor anterioare acestei dispoziții din tratat ([4]) în ceea ce privește Regulamentul (CE) nr. 2003/2003. În prezenta notificare cu privire la Regulamentul (UE) 2019/1009, Regatul Danemarcei a subliniat totuși că a notificat Comisiei proiectul de ordin la 19 ianuarie 1988 în conformitate cu Directiva 83/189/CEE a Consiliului ([5]) și că a crescut valoarea-limită națională avută în vedere înainte de adoptarea ordinului pentru a ține cont de obiecțiile ridicate de alte trei state membre în urma notificării respective.

(25) Prin notificare, Regatul Danemarcei a solicitat aprobarea Comisiei pentru a aplica dispozițiile naționale notificate îngrășămintelor artificiale provenind din fosfat mineral al căror conținut total de fosfor este mai mare sau egal cu 2,3 % echivalent P_2O_5, în procente de masă, prin derogare de la limitele pentru cadmiu prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/1009. Cu alte cuvinte, Regatul Danemarcei intenționează să aplice limita națională pentru cadmiu atât îngrășămintelor fosfatice, cât și altor îngrășăminte reglementate prin acest regulament. Prezenta notificare nu conține o solicitare de aprobare a niciunei derogări de la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003.

1.4. **Procedura**

(26) Prin scrisoarea din 27 ianuarie 2020, înregistrată la 29 ianuarie 2020, Regatul Danemarcei a notificat Comisiei intenția sa de a menține dispoziții naționale referitoare la conținutul de cadmiu din îngrășămintele artificiale provenind din fosfat mineral cu un conținut total de fosfor mai mare sau egal cu 2,3 % echivalent P_2O_5, în procente de masă, de derogare de la Regulamentul (UE) 2019/1009. În conformitate cu articolul 114 alineatul (4) coroborat cu articolul 36 din TFUE, justificarea prezentată de Regatul Danemarcei este întemeiată pe cerințe importante legate de protecția sănătății umane și a mediului împotriva expunerii la cadmiu în mediul înconjurător.

(27) Prin scrisoarea din 30 ianuarie 2020, Comisia a confirmat primirea notificării și a informat Regatul Danemarcei că perioada de șase luni necesară examinării acesteia se încheie la 30 iulie 2020, în conformitate cu articolul 114 alineatul (6) din TFUE.

(28) În sprijinul notificării sale întemeiate pe articolul 114 alineatul (4) din TFUE, la 31 martie 2020, Regatul Danemarcei a transmis Comisiei informații suplimentare. Aceste informații oferă unele clarificări în ceea ce privește domeniul de aplicare material al dispozițiilor naționale pe care Regatul Danemarcei dorește să le mențină, precum și informații detaliate referitoare la piața îngrășămintelor din Danemarca.

(29) În cadrul informațiilor suplimentare, Regatul Danemarcei a clarificat, printre altele, că preocuparea principală pe care dispozițiile naționale notificate urmăresc să o abordeze și, prin urmare, obiectivul principal al evaluării științifice din notificarea daneză sunt reprezentate de îngrășămintele anorganice minerale cu un conținut ridicat de fosfor, întrucât cea mai mare cantitate de cadmiu din îngrășăminte este asociată acestor îngrășăminte, precum și că o preocupare similară se aplică îngrășămintelor organo-minerale cu un conținut ridicat de fosfor mineral anorganic. Regatul Danemarcei a precizat, de asemenea, că ar fi dispus să analizeze opțiunile de informare sau de modificare a legislației în ceea ce privește categoriile funcționale de produse și valorile-limită prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/1009.

(30) În plus, Comisia a publicat un aviz referitor la notificare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([6]) pentru a informa părțile interesate cu privire la dispozițiile naționale ale Regatului Danemarcei, precum și la motivele invocate în susținerea notificării. Nu s-au primit observații în urma publicării avizului.

([4]) În special articolul 95 [ex-articolul 100 litera (a)] din Tratatul de instituire a Comunității Europene (versiune consolidată 2002) (JO C 325, 24.12.2002, p. 33).

([5]) Directiva 83/189/CEE a Consiliului din 28 martie 1983 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice (JO L 109, 26.4.1983, p. 8).

([6]) JO C 124, 17.4.2020, p. 19.

(31) Prin scrisoarea din 6 aprilie 2020, Comisia a informat, de asemenea, celelalte state membre cu privire la notificare și le-a oferit posibilitatea de a prezenta observații în termen de 30 de zile. Comisia a primit observații în termenul stabilit din partea Belgiei, a Republicii Slovace, a Ungariei și a Maltei. Primele trei state membre menționate au indicat că nu au nicio observație referitoare la notificare. Malta a precizat că nu are obiecții față de Regatul Danemarcei în ceea ce privește menținerea de către acesta a valorilor-limită naționale pentru conținutul de cadmiu din îngrășăminte.

2. **EVALUARE**

(32) Ca observație preliminară, Comisia constată că din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) rezultă în mod clar că procedura prevăzută la articolul 114 alineatele (4)-(6) din TFUE are scopul de a garanta că niciun stat membru nu poate aplica norme naționale care derogă de la normele armonizate fără a obține confirmarea din partea Comisiei. Un stat membru nu este autorizat să aplice unilateral dispozițiile naționale fără să le fi notificat și fără să fi obținut o decizie de confirmare a acestora din partea Comisiei ([7]).

(33) De asemenea, Comisia constată că articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009 se aplică numai derogărilor de la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 acordate înainte de 14 iulie 2019 pe baza notificărilor efectuate în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din TFUE.

(34) Comisia consideră că notificarea de mai sus a proiectului de ordin, formulată de Regatul Danemarcei în conformitate cu Directiva 83/189/CEE la 19 ianuarie 1988, nu este comparabilă cu o procedură în sensul articolului 114 alineatele (4)-(6) din TFUE, întrucât scopul acestei proceduri este de a preveni obstacolele tehnice în calea schimburilor comerciale și nu de a viza o derogare a dispozițiilor naționale existente de la măsura de armonizare a Uniunii. În cazul de față, este incontestabil faptul că Regatul Danemarcei nu a notificat ordinul în conformitate cu articolul 114 din TFUE înainte de 14 iulie 2019, iar Comisia nu l-a aprobat.

(35) În consecință, Regatul Danemarcei nu beneficiază de o derogare de la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003. Prin urmare, aceasta nu poate beneficia nici de articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009.

2.1. **Admisibilitate**

(36) În conformitate cu articolul 114 alineatele (4) și (6) din TFUE, un stat membru poate, după adoptarea unei măsuri de armonizare, să își mențină dispozițiile naționale mai stricte justificate de cerințele importante prevăzute la articolul 36 din TFUE sau referitoare la protecția mediului ambiant ori a mediului de lucru, cu condiția ca acesta să notifice Comisiei dispozițiile naționale în cauză și ca aceasta să aprobe aplicarea măsurilor respective.

(37) Pentru a stabili admisibilitatea notificării, Comisia trebuie să evalueze dacă dispozițiile naționale notificate în cauză sunt o măsură preexistentă care derogă de la norma de armonizare a Uniunii recent introdusă și dacă acestea sunt mai stricte.

(38) Ordinul se aplică în Danemarca din 1989. Prin urmare, măsura exista deja, în esență, la momentul adoptării Regulamentului (UE) 2019/1009.

2.1.1. *În ceea ce privește preexistența dispozițiilor naționale notificate*

(39) Există doi factori care trebuie analizați pentru a se stabili dacă dispozițiile naționale notificate, introduse în 1989 și aplicabile în forma lor actuală începând cu 1998, sunt preexistente în sensul articolului 114 alineatul (4) din TFUE.

(40) În primul rând, Regulamentul (UE) 2019/1009 va înlocui Regulamentul (CE) nr. 2003/2003. Acesta din urmă, la rândul său, a înlocuit directiva care era în general aplicabilă îngrășămintelor atunci când au fost introduse dispozițiile naționale notificate, și anume Directiva 76/116/CEE a Consiliului ([8]).

(41) Prin urmare, trebuie verificat dacă dispozițiile naționale notificate pot fi considerate ca fiind menținute în vigoare și notificabile Comisiei în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din TFUE în ceea ce privește Regulamentul (UE) 2019/1009, ținând seama, în același timp, de armonizarea stabilită de Directiva 76/116/CEE și de Regulamentul (CE) nr. 2003/2003.

([7]) Cauza C-41/93, Republica Franceză/Comisia Comunităților Europene, punctele 23-30.

([8]) Directiva 76/116/CEE a Consiliului din 18 decembrie 1975 privind armonizarea legislației statelor membre în domeniul îngrășămintelor (JO L 24, 30.1.1976, p. 21).

(42) Pe de o parte, articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009 extinde derogările anterioare de la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 la articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/1009, permițând astfel măsurilor naționale existente care se aplică în mod legal, pe baza notificărilor formulate în temeiul articolului 114 alineatul (4) din TFUE și a deciziilor Comisiei în temeiul articolului 114 alineatul (6) din TFUE, îngrășămintelor care intră sub incidența domeniului de aplicare al armonizării prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 să se aplice și produselor fertilizante UE care se vor încadra pentru prima dată în noul domeniu de aplicare extins al armonizării în virtutea Regulamentului (UE) 2019/1009. Aceasta confirmă faptul că Regulamentul (UE) 2019/1009 este o continuare a armonizării care decurge din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003.

(43) Pe de altă parte, considerentul 11 din Regulamentul (UE) 2019/1009 confirmă faptul că legiuitorul, parafrazând articolul 114 alineatul (4) din TFUE, a considerat că Regulamentul (UE) 2019/1009 trebuie să fie luat în considerare în scopul evaluărilor în temeiul articolului 114 alineatul (4) din TFUE:

„Mai multe state membre au instituit dispoziții naționale care limitează conținutul de cadmiu în îngrășămintele fosfatice din motive ce țin de protecția sănătății umane și a mediului. În cazul în care un stat membru consideră necesar să mențină aceste dispoziții naționale ulterior adoptării unor valori-limită armonizate în temeiul prezentului regulament și până în momentul în care valorile-limită armonizate sunt mai mici sau egale cu valorile-limită naționale deja în vigoare, statul membru respectiv ar trebui să le notifice Comisiei în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din TFUE. În plus, în conformitate cu articolul 114 alineatul (5) din TFUE, în cazul în care un stat membru consideră necesară introducerea unor dispoziții naționale noi, cum ar fi dispozițiile care limitează conținutul de cadmiu în îngrășămintele fosfatice, întemeiate pe dovezi științifice noi referitoare la protecția mediului ori a mediului de lucru, din cauza unei probleme specifice statului membru respectiv, apărute după adoptarea prezentului regulament, acesta ar trebui să notifice Comisiei dispozițiile avute în vedere, precum și motivele pentru care au fost introduse. […]”

(44) Această interpretare este susținută, de asemenea, de diferența dintre regimul de reglementare și domeniul de aplicare material al Regulamentului (UE) 2019/1009 față de Directiva 76/116/CEE și Regulamentul (CE) nr. 2003/2003, precum și de faptul că Regulamentul (UE) 2019/1009 impune pentru prima dată o valoare-limită armonizată pentru cadmiu.

(45) De asemenea, se poate observa faptul că, în cazurile anterioare în care o nouă măsură de armonizare a înlocuit una existentă, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”) a făcut referire doar la măsura de armonizare recent adoptată care trebuie luată în considerare în scopul evaluărilor în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din TFUE ([9]).

(46) În concluzie, întrucât Regulamentul (UE) 2019/1009 este măsura de armonizare care trebuie luată în considerare în sensul dispozițiilor naționale notificate în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din TFUE, Comisiei îi revine sarcina de a verifica dacă dispozițiile naționale notificate erau existente înainte de adoptarea regulamentului respectiv, în conformitate cu cerința prevăzută la articolul 114 alineatul (4) din TFUE.

(47) În al doilea rând, dispozițiile naționale notificate nu au fost niciodată notificate Comisiei în temeiul articolului 114 din TFUE sau al dispozițiilor anterioare ale acestuia, nici ca derogare de la Directiva 76/116/CEE, nici ca derogare de la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003.

(48) Prin urmare, trebuie verificat dacă acestea pot fi totuși considerate ca fiind existente înainte de adoptarea Regulamentului (UE) 2019/1009 în sensul articolului 114 alineatul (4) din TFUE, decât ca o nouă dispoziție națională care trebuie să fie notificată în conformitate cu articolul 114 alineatul (5) din TFUE. Pentru a clarifica acest aspect, este important să se analizeze scopul distincției dintre articolul 114 alineatul (4) și articolul 114 alineatul (5) din TFUE.

(49) Această distincție a fost abordată de jurisprudența Curții. În cauza C-3/00 Danemarca/Comisia, Curtea a concluzionat, în ceea ce privește articolul 95 din TCE, care corespunde articolului 114 din TFUE, după cum urmează:

„Diferența dintre cele două situații avute în vedere la articolul 95 este aceea că, în prima situație, dispozițiile naționale precedă măsura de armonizare. Prin urmare, acestea sunt cunoscute de legiuitorul comunitar, însă legiuitorul nu poate sau nu urmărește să se inspire din ele în vederea armonizării. În consecință, se consideră că este acceptabil ca statul membru să solicite menținerea în vigoare a propriilor sale norme. În acest scop, Tratatul CE impune ca astfel de dispoziții naționale să fie justificate de cerințe importante prevăzute la articolul 30 CE sau referitoare la protecția mediului ambiant ori a mediului de lucru. În schimb, în cea de a doua situație, există o mai mare probabilitate ca adoptarea unei noi legislații naționale să pună în pericol armonizarea. Instituțiile comunitare

([9]) A se vedea cauza C-360/14 P, Germania/Comisia Europeană.

nu ar fi putut, prin definiție, să țină seama de textul național atunci când au elaborat măsura de armonizare. În acest caz, cerințele menționate la articolul 30 CE nu sunt luate în considerare și se acceptă numai motive legate de protecția mediului ambiant sau a mediului de lucru, cu condiția ca statul membru să furnizeze noi dovezi științifice și ca necesitatea de a introduce noi dispoziții naționale să rezulte dintr-o problemă specifică statului membru în cauză, apărută după adoptarea măsurii de armonizare." ([10])

(50) Având în vedere jurisprudența citată, trebuie să se considere că scopul distincției dintre articolul 114 alineatul (4) și articolul 114 alineatul (5) din TFUE este de a impune cerințe de justificare mai stricte în cazurile în care există o mai mare probabilitate ca armonizarea să fie pusă în pericol întrucât dispoziția națională în cauză nu a fost cunoscută de legiuitor la momentul adoptării măsurii armonizate și prin urmare nu a fost luată în considerare cu ocazia elaborării măsurii de armonizare.

(51) După cum s-a stabilit deja, dispozițiile naționale notificate sunt în vigoare în starea lor actuală din 1998. Prin urmare, acestea erau în vigoare la momentul întocmirii Regulamentului (UE) 2019/1009 și, în consecință, precedă și regulamentul menționat.

(52) De asemenea, din Evaluarea impactului care însoțește Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor referitoare la punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante cu marcaj CE ([11]) reiese în mod evident faptul că dispozițiile naționale notificate erau cunoscute de către legiuitorul Uniunii la momentul elaborării Regulamentului (UE) 2019/1009.

(53) Astfel, se poate concluziona că dispozițiile naționale notificate sunt o măsură preexistentă care derogă de la norma de armonizare nou introdusă.

2.1.2. *În ceea ce privește strictețea dispozițiilor naționale notificate în legătură cu Regulamentul (UE) 2019/1009*

(54) În ceea ce privește întrebarea dacă dispozițiile naționale notificate sunt, de asemenea, mai stricte decât norma de armonizare recent introdusă, Comisia observă că, deși Regatul Danemarcei intenționează să aplice limita națională pentru cadmiu atât îngrășămintelor fosfatice precizate la punctul 3 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(B) și la punctul 2 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(C)(I) partea II din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/1009, cât și altor îngrășăminte reglementate în temeiul regulamentului respectiv, principala preocupare pe care dispozițiile naționale notificate vizează să o abordeze este reprezentată de fosta categorie de îngrășăminte, și anume de îngrășămintele anorganice și organo-minerale cu un conținut ridicat de fosfor.

(55) Comisia observă, de asemenea, că numai pentru îngrășămintele fosfatice sunt exprimate valoarea-limită daneză pentru cadmiu și valoarea-limită stabilită în Regulamentul (UE) 2019/1009 pe baza aceluiași numitor, și anume mai degrabă kg P_2O_5, decât kg substanță uscată din întregul produs cu toate componentele sale.

(56) Cu alte cuvinte, doar pentru îngrășămintele fosfatice este posibilă compararea nivelului de protecție a sănătății umane și a mediului pe baza limitei daneze pentru cadmiu cu cel aferent limitei armonizate pentru cadmiu, fără a se cunoaște compoziția exactă a fiecărui produs. În plus, îngrășămintele fosfatice sunt de departe cele mai relevante produse vizate de dispozițiile naționale notificate. Prin urmare, pentru a evalua dacă dispozițiile naționale notificate sunt mai stricte și mai protectoare decât norma de armonizare recent introdusă, Comisia este în măsură să compare doar cele două seturi de dispoziții cu privire la îngrășămintele fosfatice.

(57) Limita de cadmiu pentru îngrășămintele fosfatice stabilită la punctul 3 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(B) și la punctul 2 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(C)(I) partea II din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/1009 este de 60 mg/kg de P_2O_5. Pe de altă parte, limita de cadmiu stabilită prin dispozițiile naționale notificate este de 48 mg/kg P_2O_5.

(58) Prin urmare, dispozițiile naționale notificate sunt mai stricte și mai protectoare decât dispozițiile Regulamentului (UE) 2019/1009, cel puțin în măsura în care se aplică îngrășămintelor fosfatice menționate în regulamentul respectiv.

(59) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că notificarea prezentată de Regatul Danemarcei este admisibilă în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din TFUE, cel puțin în ceea ce privește îngrășămintele fosfatice menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009.

([10]) Cauza C-3/00, Danemarca/Comisia, punctul 58. Confirmată, de exemplu, și în cauza T-234/04, Regatul Țărilor de Jos/Comisia, punctul 58, cauzele conexate T-366/03 și T-235/04, Land Oberösterreich și Austria/Comisia, punctul 62, și C-512/99, Germania/Comisia, punctul 41.

([11]) A se vedea evaluarea impactului care însoțește propunerea Comisiei, care a fost destinată în mod specific limitei pentru conținutul de cadmiu, SWD(2016) 64 final, PARTEA 2/2; https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/SWD-2016-64-F1-EN-MAIN-PART-2.PDF; a se vedea, în special, paginile 5, 6, 25, 28, 29 și 32, precum și anexa I.

2.2. **Evaluarea cu privire la fond**

(60) În conformitate cu articolul 114 alineatul (4) și cu articolul 114 alineatul (6) primul paragraf din TFUE, Comisia trebuie să se asigure că sunt respectate toate condițiile care permit unui stat membru să își mențină dispozițiile naționale care derogă de la o măsură de armonizare a Uniunii prevăzută la articolul respectiv.

(61) În particular, Comisia trebuie să evalueze dacă dispozițiile naționale notificate sunt sau nu justificate de cerințele importante prevăzute la articolul 36 din TFUE sau referitoare la protecția mediului ambiant ori a mediului de lucru și dacă nu depășesc ceea ce este necesar pentru a se atinge obiectivul legitim urmărit. În plus, în cazul în care Comisia consideră că dispozițiile naționale respectă condițiile de mai sus, aceasta trebuie să verifice, în temeiul articolului 114 alineatul (6) din TFUE, dacă dispozițiile naționale reprezintă sau nu un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție disimulată în calea schimburilor comerciale dintre statele membre sau dacă acestea constituie sau nu un obstacol în calea bunei funcționări a pieței interne.

(62) Având în vedere intervalul de timp stabilit la articolul 114 alineatul (6) din TFUE, Comisia, atunci când examinează dacă dispozițiile naționale notificate în temeiul articolului 114 alineatul (4) din TFUE sunt justificate, trebuie să se bazeze pe justificările prezentate de statul membru notificator. Sarcina probei îi revine statului membru notificator care urmărește menținerea dispozițiilor sale naționale.

(63) Cu toate acestea, în cazul în care Comisia se află în posesia unor informații care sugerează necesitatea revizuirii măsurii de armonizare a Uniunii de la care derogă dispozițiile naționale notificate, ea poate ține seama de astfel de informații în cadrul evaluării dispozițiilor naționale în cauză.

2.2.1. *Poziția Regatului Danemarcei*

(64) Valoarea-limită aplicată de Danemarca pentru conținutul de cadmiu din îngrășămintele artificiale obținute din fosfat mineral, al căror conținut total de fosfor este mai mare sau egal cu 2,3 % din echivalent P_2O_5, în procente de masă, este motivată de protecția sănătății umane și a mediului împotriva expunerii la cadmiu în mediul ambiant.

(65) În notificarea transmisă Comisiei, Regatul Danemarcei afirmă că aplică din anul 1989 dispozițiile naționale notificate. Valoarea-limită în vigoare în prezent este aplicabilă din 1998. Dispozițiile naționale notificate au fost introduse cu scopul de a reduce contaminarea terenurilor agricole, care a fost identificată în raportul național realizat de Institutul național pentru alimentație al Universității Tehnice din Danemarca („DTU Fødevareinstituttet") cu privire la „Contaminarea cu cadmiu – raport privind utilizarea, apariția și efectele adverse ale cadmiului în Danemarca" din 1980. Având în vedere concluzia potrivit căreia cadmiul se acumula în mod continuu în solurile agricole daneze, raportul a recomandat o reducere a conținutului de cadmiu din îngrășăminte, întrucât o astfel de reducere ar putea conduce la o scădere semnificativă a nivelului de contaminare a terenurilor agricole.

(66) Referindu-se la faptul că expunerea la cadmiu și aportul de cadmiu din solurile agricole sunt în general mai scăzute în Danemarca decât media Uniunii, Regatul Danemarcei consideră că măsurile luate pentru a asigura obiectivul urmărit de dispozițiile naționale notificate au avut succes. Prin urmare, pentru a asigura protecția sănătății umane și a mediului în viitor, Regatul Danemarcei afirmă necesitatea menținerii unui nivel redus de expunere pe teritoriul său în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1009. În plus, Regatul Danemarcei a analizat, în notificarea sa către Comisie, efectele naționale preconizate ale aplicării valorii-limită de 60 mg/kg de P_2O_5 prevăzute de Regulamentul (UE) 2019/1009. Această valoare-limită a suscitat preocupări importante în ceea ce privește protecția sănătății umane și protecția mediului. Regatul Danemarcei afirmă că aplicarea valorilor-limită prevăzute de Regulamentul (UE) 2019/1009 ar conduce la un nivel redus de protecție în Danemarca.

(67) În sprijinul acestei afirmații, Regatul Danemarcei își întemeiază evaluarea pe anticiparea potrivit căreia aplicarea valorii-limită de 60 mg/kg de P_2O_5 prevăzută în Regulamentul (UE) 2019/1009 ar duce la o creștere a aportului de cadmiu în terenurile agricole daneze în urma utilizării îngrășămintelor, având în vedere probabilitatea ca îngrășămintele cu un conținut mai ridicat de cadmiu să fie comercializate în Danemarca.

(68) În special, Regatul Danemarcei prezintă o justificare referitoare la riscurile pentru sănătatea umană asociate expunerii la cadmiu prin intermediul alimentelor. Regatul Danemarcei face referire la necesitatea de a reduce conținutul de cadmiu din alimentele produse în Danemarca și, prin urmare, de a proteja anumite categorii de populație mai vulnerabile, în special copiii și vegetarienii, care ingerează cadmiu prin intermediul alimentelor la niveluri care depășesc valorile-limită pentru sănătate.

(69) În sprijinul acestei afirmații, Regatul Danemarcei invocă o serie de studii științifice. Acesta se referă în special la studiul Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA) ([12]) pentru doza săptămânală tolerabilă (DST) și îl compară cu un studiu efectuat de Universitatea Tehnică din Danemarca, concluzia fiind că expunerea alimentară la cadmiu trebuie redusă. În plus, studiul efectuat de Universitatea Tehnică din Danemarca arată că, în cazul copiilor, aceștia reprezintă un grup cu grad ridicat de expunere, expunerea medie a copiilor mici depășind DST. Vegetarienii sunt, de asemenea, considerați ca având un aport de cadmiu considerabil mai mare decât media populației. Cea mai ridicată expunere alimentară la cadmiu este cauzată de consumul de cereale și legume. Cantitățile consumate de către aceste grupuri conduc la o expunere ridicată.

(70) În plus, Regatul Danemarcei dispune de un grad ridicat de autosuficiență în ceea ce privește producția alimentară de cereale, cartofi și morcovi, printre altele. Prin urmare, expunerea populației daneze la cadmiu este strâns legată de cantitatea de cadmiu adăugată în terenurile agricole daneze.

(71) Trebuie remarcat faptul că, în Danemarca, condițiile de sol variază de la solurile nisipoase din partea de vest a țării până la solurile argiloase din est. Ca urmare a condițiilor de sol, acumularea de cadmiu din soluri diferă de la nivelurile mai ridicate din solurile argiloase din Zealand, Fyn și din partea cea mai estică a Iutlandei, până la nivelurile de cadmiu mai scăzute, în general, din solurile nisipoase din Iutlanda de Vest. În plus, informațiile demografice furnizate de Regatul Danemarcei arată că, având în vedere diferențele legate de factorii de eficiență agricolă care decurg din natura solurilor, culturile vegetale se concentrează în zone în care solurile argiloase au niveluri mai ridicate de cadmiu.

(72) Un alt factor care variază de la estul la vestul Danemarcei este dimensiunea sectorului de creștere a animalelor și, prin urmare, disponibilitatea gunoiului de grajd ca alternativă la îngrășămintele artificiale. Creșterea animalelor este, în general, concentrată în Iutlanda, în timp ce culturile fără animale de fermă sunt localizate în Zealand. În consecință, diferențele geografice în ceea ce privește condițiile de sol și producția animalieră din Danemarca înseamnă că utilizarea îngrășămintelor artificiale este relativ mai mare în estul Danemarcei, unde fermele care cultivă culturi vegetale fără a crește animale de fermă sunt mai răspândite, iar solurile argiloase conțin niveluri inițiale mai ridicate de cadmiu. Regatul Danemarcei constată că, în 2014, s-a estimat că 91 % dintre îngrășămintele artificiale din Europa respectau limita de 60 mg Cd/kg de P_2O_5, în timp ce 68 % respectau limita de 40 mg Cd/kg de P_2O_5. Prin urmare, o mare parte a îngrășămintelor de pe piața europeană respectă deja limita daneză. În ultimele două decenii, nivelul mediu de cadmiu din îngrășămintele artificiale a fost de 10-20 mg Cd/kg P_2O_5 în Danemarca, în timp ce, pe piața europeană, se estimează că acesta a fost de 32-36 mg Cd/kg P_2O_5.

(73) În plus, cota daneză din piața europeană a îngrășămintelor artificiale este cuprinsă între 2 și 3 %. Regatul Danemarcei susține că nu s-a confruntat cu nicio problemă în ceea ce privește furnizarea de îngrășăminte conforme cu valoarea-limită pentru cadmiu aplicabilă în prezent, începând cu anul 1998, când aceasta a intrat în vigoare.

(74) Dispozițiile naționale notificate au, de asemenea, un domeniu de aplicare general, aplicându-se atât întreprinderilor daneze, cât și altor întreprinderi care vând îngrășăminte pentru a fi utilizate în Danemarca. De asemenea, trebuie remarcat faptul că Danemarca nu are zăcăminte naturale de rocă fosfatică, astfel încât roca fosfatică nu este extrasă din Danemarca.

(75) În plus, Regatul Danemarcei a furnizat statistici care atestă o creștere treptată a cantității de îngrășăminte importate din alte state membre în perioada 1988-2018. Regatul Danemarcei susține că, potrivit acestor date economice, limita de cadmiu stabilită în dispozițiile naționale notificate nu a împiedicat creșterea importurilor din celelalte state membre. Din contră, datele arată că s-au înregistrat progrese clare în schimburile comerciale cu diferite state membre. Dispozițiile naționale notificate nu constituie nici ele un obstacol în calea capacității de a exporta îngrășăminte artificiale în alte state membre.

([12]) *Scientific Opinion of the Panel on contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on cadmium in food* (Avizul științific al Grupului pentru contaminanții din lanțul alimentar, ca urmare a solicitării Comisiei Europene în ceea ce privește cadmiul din alimente). *EFSA Journal* (2009), 980, p. 1.

2.2.2. *Evaluarea poziției Regatului Danemarcei*

2.2.2.1. Justificare bazată pe cerințele importante prevăzute la articolul 36 din TFUE sau referitoare la protecția mediului ambiant ori a mediului de lucru

(76) Dispozițiile naționale notificate au ca scop atingerea unui nivel mai ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului decât cel prevăzut în Regulamentul (UE) 2019/1009 în ceea ce privește expunerea la cadmiu și, prin urmare, evitarea acumulării de cadmiu în sol. Modalitatea de realizare a acestui obiectiv implică menținerea unor valori-limită maxime de cadmiu mai reduse în îngrășămintele reglementate de dispozițiile naționale notificate.

(77) Trebuie remarcat faptul că, în ceea ce privește protecția sănătății umane, cadmiul este un element neesențial și toxic pentru om și nu este utilizat pentru plante sau animale. În special, oxidul de cadmiu a fost clasificat ca substanță cancerigenă categoria 2 în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ([13]).

(78) Prezența cadmiului în plante și aportul de cadmiu din produsele alimentare ar putea duce, în cele din urmă, la efecte adverse pe termen lung asupra sănătății umane. De asemenea, odată absorbit de corpul uman, cadmiul este reținut în mod eficient și se acumulează în corp pe tot parcursul vieții ([14]).

(79) Publicul larg este expus la cadmiu din mai multe surse, inclusiv fumatul și aportul alimentar. În cazul populației nefumătoare, alimentele reprezintă sursa cea mai importantă de aport de cadmiu. Cadmiul este, în principal, toxic pentru rinichi, dar poate să provoace și demineralizarea oaselor și a fost asociat din punct de vedere statistic cu un risc crescut de cancer la plămâni, cancer endometrial, cancer la vezica urinară și la sân ([15]).

(80) Cadmiul poate vătăma rinichii, provocând o producție excedentară de proteine în urină. Durata și nivelul expunerii la cadmiu determină gravitatea efectului. Leziunile osoase reprezintă un alt efect critic al expunerii cronice la cadmiu, la niveluri relativ mai mari decât cele la care proteinele din urină ar constitui un indicator timpuriu. Excreția cadmiului, acumulată, în principal, în ficat și rinichi, este lentă și poate rămâne în corpul uman timp de mai multe decenii.

(81) În plus, riscurile pentru sănătate nu pot fi excluse în cazul fumătorilor adulți și al persoanelor cu depozite de fier diminuate în organism și/sau care trăiesc în apropierea surselor industriale ([16]).

(82) De asemenea, pe lângă obiectivul legat de impactul asupra sănătății umane, Regatul Danemarcei urmărește să atingă un nivel mai ridicat de protecție a mediului. Regatul Danemarcei susține că acumularea suplimentară de cadmiu în sol ar putea avea efecte negative asupra biodiversității solului și, prin urmare, asupra funcțiilor solului (de exemplu, descompunerea materiei organice) și asupra calității apelor subterane prin intermediul percolării în sol. Atât toxicitatea, cât și biodisponibilitatea cadmiului sunt influențate de caracteristicile solului.

(83) Diferențele în ceea ce privește condițiile de sol și producția animalieră din Danemarca determină o utilizare relativ mai mare a îngrășămintelor artificiale în estul Danemarcei, unde fermele care cultivă culturi vegetale fără a crește animale de fermă sunt mai răspândite, iar solurile argiloase conțin niveluri inițiale mai ridicate de cadmiu.

(84) În rezoluția sa din 25 ianuarie 1988 ([17]), Consiliul a menționat deja preocupările legate de riscurile pe care le prezintă cadmiul pentru sănătatea umană și mediu. Consiliul a subliniat importanța reducerii aporturilor de cadmiu în soluri provenit din toate sursele, inclusiv din surse difuze (de exemplu, depuneri atmosferice, îngrășăminte fosfatice, nămol de epurare etc.), printre altele, prin „măsuri adecvate de control pentru conținutul de cadmiu al îngrășămintelor fosfatice bazate pe tehnologii adecvate care nu implică costuri excesive și care iau în considerare condițiile de mediu din diferitele regiuni ale Comunității”.

([13]) Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (JO L 353, 31.12.2008, p. 1).

([14]) A se vedea raportul științific din 2012 al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară privind expunerea alimentară la cadmiu a populației europene, publicat la adresa https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/2551.pdf [*EFSA Journal* 2012;10(1)].

([15]) *EFSA Journal* 2012;10(1).

([16]) *EU Risk assessment report on cadmium and cadmium oxide* (Raport UE de evaluare a riscurilor privind cadmiul și oxidul de cadmiu), citat în SWD(2016) 64 final, p. 11.

([17]) JO C 30, 4.2.1988, p. 1.

(85) În 2002, Comitetul științific pentru riscurile asupra sănătății și mediului a concluzionat că o limită mai mare sau egală cu 40 mg/kg de P_2O_5 ar duce la acumularea de cadmiu în majoritatea solurilor din Uniune. În schimb, s-a estimat că o limită mai mică sau egală cu 20 mg/kg de P_2O_5 nu va duce la o acumulare pe termen lung în sol pe o perioadă de 100 de ani dacă nu se iau în considerare alte aporturi de cadmiu.

(86) În considerentul 15 din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 a fost deja anunțată intenția Comisiei de a aborda chestiunea prezenței neintenționate a cadmiului în îngrășămintele minerale.

(87) În propunerea sa privind Regulamentul (UE) 2019/1009 ([18]), pe baza datelor științifice disponibile la evaluarea impactului, Comisia a concluzionat că oxidul de cadmiu și cadmiul metalic în general pot prezenta riscuri grave pentru sănătate și mediu. Comisia a propus stabilirea unei valori-limită de 60 mg/kg de P_2O_5 în îngrășămintele fosfatice și reducerea treptată a acestei valori-limită la 20 mg/kg de P_2O_5 în 12 ani de la începerea aplicării noului regulament.

(88) De asemenea, se admite în general că cea mai importantă sursă de aport de cadmiu în sol și în lanțul alimentar este de departe cadmiul din îngrășăminte ([19]).

(89) Regulamentul (UE) 2019/1009 stabilește o valoare-limită de 60 mg/kg P_2O_5 aplicabilă de la 16 iulie 2022. Marea majoritate a îngrășămintelor disponibile pe piața europeană respectă deja această valoare-limită. Deși introducerea acestei limite reprezintă un pas în direcția corectă, pe baza datelor științifice disponibile, nu este probabil ca acumularea de cadmiu în soluri să se reducă semnificativ pe termen lung.

(90) Recunoscând necesitatea unor valori-limită armonizate mai ambițioase pentru cadmiul din îngrășămintele fosfatice în viitor, Regulamentul (UE) 2019/1009 stabilește obligația Comisiei de a reevalua aceste limite cu scopul de a le reduce, în măsura posibilului.

(91) Pe baza celor de mai sus, trebuie să se considere că valoarea-limită maximă stabilită în dispozițiile naționale notificate este justificată de necesitatea protejării sănătății umane și a mediului.

2.2.2.2. Absența oricărei discriminări arbitrare, a oricărei restricții disimulate a comerțului între statele membre sau a oricărui obstacol în calea funcționării pieței interne

(a) Absența discriminării arbitrare

(92) Articolul 114 alineatul (6) din TFUE obligă Comisia să verifice dacă menținerea dispozițiilor naționale notificate nu reprezintă un mijloc de discriminare arbitrară. În conformitate cu jurisprudența CJUE, pentru a evita orice discriminare, situațiile similare nu trebuie tratate în moduri diferite, iar situațiile diferite nu trebuie tratate în același mod, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat în mod obiectiv.

(93) Dispozițiile naționale notificate se aplică atât produselor naționale, cât și produselor importate din alte state membre. În absența oricărei dovezi contrare, se poate concluziona că dispozițiile naționale nu sunt un mijloc de discriminare arbitrară.

(b) Absența unei restricții disimulate a comerțului cu îngrășăminte fosfatice

(94) Pentru a evalua condiția referitoare la absența unei restricții disimulate a comerțului, Comisia va evalua mai întâi dispozițiile naționale notificate, în măsura în care acestea se aplică acelor îngrășăminte pentru care Comisia a considerat că notificarea este admisibilă, și anume pentru îngrășămintele fosfatice menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009.

([18]) COM/2016/0157 final – 2016/084 (COD).

([19]) A se vedea studiul intitulat „*Revisiting and updating the effect of phosphate fertilizers to cadmium accumulation in European agricultural soils*" („Reexaminarea și actualizarea efectului îngrășămintelor fosfatice la acumularea de cadmiu în solurile agricole europene") de Erik Smolders și Laetitia Six, comandat de Fertilizers Europe în 2013, publicat la adresa http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_168_rd_en.pdf

(95) Dispozițiile naționale care stabilesc, pentru introducerea pe piață a unor produse, condiții mai stricte decât cele prevăzute de legislația Uniunii ar constitui, în mod normal, un obstacol în calea comerțului. Acest lucru se întâmplă deoarece nu se preconizează, ca urmare a dispozițiilor naționale, ca unele dintre produsele introduse legal pe piață în restul Uniunii să fie introduse pe piață în statul membru în cauză. Condițiile prealabile stabilite la articolul 114 alineatul (6) din TFUE sunt menite să împiedice aplicarea din motive neadecvate a unor restricții bazate pe criteriile stabilite la alineatele (4) și (5) ale articolului respectiv și care constituie în fapt măsuri economice care împiedică importul de produse din alte state membre, cu alte cuvinte, un mijloc de a proteja indirect producția națională ([20]).

(96) Având în vedere că dispozițiile naționale impun și operatorilor economici din alte state membre valori-limită mai stricte în ceea ce privește conținutul de cadmiu din îngrășămintele fosfatice, într-un domeniu de altfel armonizat, ele sunt susceptibile să constituie o restricție disimulată a comerțului sau un obstacol în calea funcționării pieței interne. Cu toate acestea, se recunoaște că articolul 114 alineatul (6) din TFUE trebuie interpretat în sensul în care doar măsurile naționale care constituie un obstacol disproporționat în calea pieței interne nu pot fi aprobate ([21]).

(97) În absența oricăror dovezi care să sugereze că dispozițiile naționale constituie de fapt o măsură destinată să protejeze producția națională, se poate concluziona că acestea nu constituie o restricție disimulată a schimburilor comerciale între statele membre. Prin urmare, rămâne la latitudinea Comisiei să analizeze dacă dispozițiile naționale notificate constituie un obstacol în calea funcționării pieței interne.

(c) Absența obstacolelor în calea funcționării pieței interne în cazul îngrășămintelor fosfatice

(98) Pentru a evalua condiția referitoare la absența obstacolelor în calea funcționării pieței interne, Comisia trebuie să evalueze mai întâi dispozițiile naționale notificate, în măsura în care acestea se aplică acelor îngrășăminte pentru care Comisia a considerat că notificarea este admisibilă, și anume îngrășămintelor fosfatice menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009.

(99) Articolul 114 alineatul (6) din TFUE obligă Comisia să verifice dacă menținerea dispozițiilor naționale notificate constituie sau nu obstacole în calea funcționării pieței interne. Această condiție nu poate fi interpretată astfel încât să împiedice adoptarea oricărei măsuri naționale susceptibile să afecteze funcționarea pieței interne. Într-adevăr, orice măsură națională care reprezintă o derogare de la o măsură de armonizare destinată definitivării și funcționării pieței interne constituie, în substanță, o măsură susceptibilă să afecteze piața internă. În consecință, pentru a păstra caracterul util al procedurii menționate la articolul 114 din TFUE, conceptul de obstacol în calea bunei funcționări a pieței interne trebuie să fie înțeles, în contextul articolului 114 alineatul (6) din TFUE, ca având un efect disproporționat față de obiectivul urmărit ([22]).

([20]) Decizia Comisiei din 8 mai 2018 privind dispozițiile naționale notificate de Danemarca referitoare la adaosul de nitriți în anumite produse din carne, C(2018) 2721, punctul 54 (JO L 118, 14.5.2018, p. 7), Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Republica Finlanda în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/348/CE, punctul 40 (JO L 129, 17.5.2006, p. 25), Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Regatul Suediei în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/347/CE, punctul 41 (JO L 129, 17.5.2006, p. 19), Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Republica Austria în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/349/CE, punctul 41 (JO L 129, 17.5.2006, p. 31).

([21]) Decizia Comisiei din 8 mai 2018 privind dispozițiile naționale notificate de Danemarca referitoare la adaosul de nitriți în anumite produse din carne, C(2018) 2721, punctul 55, Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Republica Finlanda în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/348/CE, punctul 42, Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Regatul Suediei în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/347/CE, punctul 43, Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Republica Austria în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/349/CE, punctul 43.

([22]) Decizia Comisiei din 8 mai 2018 privind dispozițiile naționale notificate de Danemarca referitoare la adaosul de nitriți în anumite produse din carne, C(2018) 2721, punctul 55, Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Republica Finlanda în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/348/CE, punctul 42, Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Regatul Suediei în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/347/CE, punctul 43, Decizia Comisiei din 3 ianuarie 2006 privind dispozițiile de drept intern notificate de Republica Austria în conformitate cu articolul 95 alineatul (4) din Tratatul CE referitoare la conținutul maxim admisibil de cadmiu din îngrășăminte, 2006/349/CE, punctul 43.

(100) Atunci când se evaluează dacă dispozițiile naționale notificate sunt adecvate și necesare pentru atingerea obiectivului pe care îl urmăresc, trebuie să se ia în considerare o serie de factori. Comisia trebuie să evalueze dacă nivelul de protecție care decurge din valoarea-limită pentru cadmiu stabilită în dispozițiile naționale notificate își atinge obiectivul, și anume protejarea sănătății umane, pe de o parte, și a mediului, pe de altă parte.

(101) Comisia observă, în primul rând, că valoarea-limită pentru cadmiu din dispozițiile naționale notificate este mai mică decât valoarea-limită pentru cadmiu în cazul îngrășămintelor fosfatice, prevăzută în Regulamentul (UE) 2019/1009. Măsurile naționale notificate oferă, prin urmare, un nivel mai bun de protecție a sănătății umane și a mediului decât măsura de armonizare.

(102) În ceea ce privește proporționalitatea dispozițiilor naționale notificate pentru îngrășămintele fosfatice, Comisia formulează următoarele observații:

(103) În primul rând, Regatul Danemarcei nu s-a confruntat cu nicio problemă în ceea ce privește furnizarea de îngrășăminte care respectă valoarea-limită pentru cadmiu aplicabilă în prezent, ceea ce înseamnă că această limită nu ridică obstacole majore în calea liberei circulații pe piața internă.

(104) În al doilea rând, Regatul Danemarcei face referire la necesitatea de a reduce conținutul de cadmiu din alimentele produse în Danemarca și, prin urmare, de a proteja anumite categorii ale populației, în special copiii și vegetarienii, care asimilează cadmiu prin intermediul alimentelor, la niveluri care depășesc valorile-limită pentru sănătate. Studiul EFSA menționat de Regatul Danemarcei ([23]) arată că, în ceea ce privește copiii, aceștia reprezintă un grup cu grad ridicat de expunere, expunerea medie a copiilor mici depășind DST. Vegetarienii sunt, de asemenea, evaluați ca având un aport de cadmiu considerabil mai mare decât media populației ([24]).

(105) În plus, faptul că expunerea la cadmiu și aportul de cadmiu din solurile agricole sunt în general mai scăzute în Danemarca decât media Uniunii indică faptul că măsurile luate pentru a asigura protecția solului și a populației daneze au avut succes.

(106) În ceea ce privește îngrășămintele fosfatice, având în vedere beneficiile pentru sănătate și mediu invocate de Regatul Danemarcei în legătură cu reducerea expunerii la cadmiul din sol și ținând seama de faptul că, pe baza informațiilor disponibile în prezent, comerțul nu pare să fie afectat aproape deloc, Comisia consideră că dispozițiile naționale notificate pot fi menținute din motive referitoare la protecția sănătății și a mediului, având în vedere că ele nu sunt disproporționate și, prin urmare, nu constituie un obstacol în calea funcționării pieței interne în sensul articolului 114 alineatul (6) din TFUE.

(d) Absența unei restricții disimulate a comerțului și a obstacolelor în calea funcționării pieței interne în cazul îngrășămintelor, altele decât îngrășămintele fosfatice

(107) Pe lângă îngrășămintele fosfatice menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009, dispozițiile naționale notificate acoperă și alte îngrășăminte artificiale care au la bază fosfatul mineral cu un conținut total de fosfor mai mare sau egal cu 2,3-5 % echivalent P_2O_5, în procente de masă.

(108) Pentru a evalua dacă dispozițiile naționale notificate constituie o restricție disimulată a comerțului sau obstacole în calea funcționării pieței interne în cazul îngrășămintelor respective în sensul articolului 114 alineatul (6) și, prin urmare, dacă acestea au un efect disproporționat în raport cu obiectivul urmărit, Comisia constată că Regatul Danemarcei a confirmat că principala preocupare este reprezentată de îngrășămintele fosfatice, astfel cum sunt menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009, și că obiectivul principal al evaluării științifice din notificarea daneză a fost reprezentat de o anumită categorie de îngrășăminte fosfatice, și anume îngrășămintele minerale anorganice cu un conținut ridicat de fosfor.

([23]) *Scientific Opinion of the Panel on contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on cadmium in food* (Avizul științific al Grupului pentru contaminanții din lanțul alimentar, ca urmare a solicitării Comisiei Europene în ceea ce privește cadmiul din alimente). *EFSA Journal* (2009), 980, p. 1.

([24]) *Scientific Opinion of the Panel on contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on cadmium in food* (Avizul științific al Grupului pentru contaminanții din lanțul alimentar, ca urmare a solicitării Comisiei Europene în ceea ce privește cadmiul din alimente). *EFSA Journal* (2009), 980, p. 1.

(109) În ceea ce privește obiectivul urmărit de protejare a sănătății și a mediului, Comisia constată, astfel cum s-a arătat la considerentele 55 și 56 de mai sus, că numai pentru îngrășămintele fosfatice este posibilă compararea naturii protectoare a limitei daneze pentru cadmiu cu cea a limitei armonizate pentru cadmiu fără a se cunoaște compoziția exactă a fiecărui produs, deoarece valoarea-limită daneză și valoarea-limită prevăzută în Regulamentul (UE) 2019/1009 sunt exprimate pe baza aceluiași numitor numai pentru îngrășămintele fosfatice. Cu alte cuvinte, în ceea ce privește alte îngrășăminte decât îngrășămintele fosfatice, nu este posibil să se stabilească dacă dispozițiile naționale notificate sunt mai stricte decât norma de armonizare recent introdusă. Prin urmare, nu se poate stabili nici dacă dispozițiile naționale notificate oferă un nivel mai bun de protecție a sănătății umane și a mediului decât măsura de armonizare.

(110) În ceea ce privește impactul dispozițiilor naționale notificate asupra funcționării pieței interne, Comisia constată că aplicarea acestor dispoziții îngrășămintelor cu marcaj CE, altele decât îngrășămintele fosfatice menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009, ar crea dificultăți administrative grave pentru operatorii economici care doresc să introducă îngrășăminte pe piața din Danemarca. Pentru a asigura conformitatea cu dispozițiile naționale notificate, producătorii trebuie să își clasifice îngrășămintele nu numai în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1009, ci și în conformitate cu dispozițiile naționale notificate. De asemenea, în cazul în care un îngrășământ cu marcaj CE constituie un îngrășământ artificial provenind din fosfat mineral cu un conținut total de fosfor mai mare sau egal cu 2,3 % echivalent P_2O_5, în procente de masă, în conformitate cu dispozițiile naționale notificate, dar *nu* constituie un îngrășământ fosfatic în temeiul Regulamentului (UE) 2019/1009, producătorii trebuie să calculeze conținutul de cadmiu în două moduri: unul cu kg de P_2O_5 ca numitor în scopul conformității cu dispozițiile naționale notificate și unul cu kg de substanță uscată ca numitor în scopul conformității cu Regulamentul (UE) 2019/1009.

(111) Având în vedere bariera administrativă semnificativă care ar fi cauzată astfel de aplicarea dispozițiilor naționale notificate îngrășămintelor, altele decât îngrășămintele fosfatice, cât și faptul că nu este posibil să se stabilească dacă acestea oferă un nivel de protecție mai ridicat decât cel prevăzut în Regulamentul (UE) 2019/1009 și că poluarea cu cadmiu provenită de la acestea nu reprezintă o preocupare deosebită pentru Regatul Danemarcei, Comisia consideră că, dacă ar fi aplicate acestor îngrășăminte, dispozițiile naționale notificate ar avea un efect disproporționat asupra funcționării pieței interne în raport cu obiectivul urmărit.

(112) În concluzie, Comisia consideră că menținerea dispozițiilor naționale notificate constituie un obstacol în calea funcționării pieței interne în sensul articolului 114 alineatul (6) din TFUE, în măsura în care acestea se aplică altor îngrășăminte decât îngrășămintele fosfatice. Prin urmare, și fără a fi necesar să se ia o decizie privind admisibilitatea notificării cu privire la partea în cauză, dispozițiile naționale notificate trebuie să fie respinse în măsura în care se aplică altor îngrășăminte decât îngrășămintele fosfatice prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/1009.

2.2.2.3. Limitare în timp

(113) Pentru a se asigura că dispozițiile naționale notificate și potențialul obstacol în calea funcționării pieței interne sunt limitate la ceea ce este strict necesar pentru a atinge obiectivele urmărite de Regatul Danemarcei, derogarea națională trebuie să fie limitată în timp. Derogarea ar înceta să mai fie necesară în cazul în care, în viitor, valoarea-limită armonizată ar fi stabilită la un nivel mai mic sau egal cu valoarea-limită daneză.

(114) Valoarea-limită armonizată ar putea fi stabilită la un nivel mai mic sau egal cu valoarea-limită daneză numai printr-o decizie a Parlamentului European și a Consiliului, pe baza unei propuneri a Comisiei, de exemplu în contextul revizuirii prevăzute la articolul 49 litera (b) din Regulamentul (UE) 2019/1009. Prin urmare, perioada pentru care se acordă derogarea nu trebuie să fie limitată la o anumită dată, ci trebuie să fie aliniată la o astfel de decizie viitoare a colegiuitorilor.

(115) Acest lucru ar fi în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009, care prevede că derogările de la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din TFUE, în ceea ce privește conținutul de cadmiu, pot continua să se aplice până la aplicarea la nivelul Uniunii a unor valori-limită armonizate pentru conținutul de cadmiu din îngrășămintele fosfatice, mai mici sau egale cu cele naționale.

(116) Prezenta decizie trebuie să se aplice până la aplicarea la nivelul Uniunii a unei valori-limită armonizate revizuite mai mici sau egale cu valoarea-limită daneză.

3. **CONCLUZII**

(117) Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se concluzioneze că cererea Regatului Danemarcei de menținere a legislației naționale de derogare de la Regulamentul (UE) 2019/1009, astfel cum a fost prezentată la 27 ianuarie 2020, este admisibilă în măsura în care se referă la îngrășămintele fosfatice menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009.

(118) De asemenea, în măsura în care se aplică îngrășămintelor fosfatice menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009, Comisia constată că dispozițiile naționale notificate:

— îndeplinesc cerințele pe baza unor motive legate de protecția sănătății umane și a mediului;

— sunt proporționale cu obiectivele urmărite;

— nu reprezintă un mijloc de discriminare arbitrară;

— nu constituie o restricție disimulată a comerțului dintre statele membre.

(119) Prin urmare, Comisia consideră că dispozițiile naționale notificate pot fi aprobate în măsura în care se aplică acestor îngrășăminte.

(120) Cu toate acestea, în măsura în care dispozițiile naționale notificate se aplică altor îngrășăminte decât îngrășămintele fosfatice, astfel cum sunt menționate în Regulamentul (UE) 2019/1009, Comisia constată că acest fapt ar avea un efect disproporționat asupra funcționării pieței interne în raport cu obiectivul urmărit. Prin urmare, Comisia consideră că măsura trebuie să fie respinsă în măsura în care se aplică unor astfel de îngrășăminte,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Dispozițiile naționale notificate de Regatul Danemarcei în conformitate cu articolul 114 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, de derogare de la Regulamentul (UE) 2019/1009 în ceea ce privește conținutul de cadmiu din îngrășămintele fosfatice, și anume interzicerea introducerii pe piața daneză a îngrășămintelor cu un conținut de cadmiu mai mare de 48 mg/kg de P_2O_5, sunt aprobate în măsura în care se aplică îngrășămintelor fosfatice menționate la punctul 3 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(B) și la punctul 2 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(C)(I) din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/1009, până la aplicarea la nivelul Uniunii a unei valori-limită armonizate mai mici sau egale cu valoarea-limită daneză.

Articolul 2

Dispozițiile naționale notificate de Regatul Danemarcei sunt respinse în măsura în care se aplică altor îngrășăminte decât îngrășămintele fosfatice menționate la punctul 3 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(B) și la punctul 2 litera (a) subpunctul (ii) din CFP 1(C)(I) din anexa I la Regulamentul (UE) 2019/1009.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Regatului Danemarcei.

Adoptată la Bruxelles, 27 iulie 2020.

Pentru Comisie
Thierry BRETON
Membru al Comisiei